

เรื่อง ผักปลาบช้าง

รายละเอียด

ผักปลาบช้าง ชื่อวิทยาศาสตร์ *Floscopa scandens* Lour. จัดอยู่ในวงศ์ผักปลาบ (COMMELINACEAE)

สมุนไพรผักปลาบช้าง มีชื่อท้องถิ่นอื่นๆ ว่า ผักปลาบดอย (เชียงใหม่), ผักเบี้ยว (เชียงราย), ผักปลาบดง หญ้าปล้องขน (นครราชสีมา), ผักปลาบ (ภาคกลาง), ฐุกาเต้มูแร (มาเลย์-ปัตตานี) เป็นต้น

ลักษณะของผักปลาบช้าง

- ต้นผักปลาบช้าง จัดเป็นพรรณไม้ล้มลุก ที่มีลำต้นตั้งตรง ส่วนโคนของลำต้นจะทอดราบกับพื้นก่อน แล้วจึงชูตั้งขึ้น สูงได้ประมาณ 30-100 เซนติเมตร ลำต้นมีลักษณะเป็นข้อปล้อง ลำต้นอ่อนเป็นสีเขียวเมื่อแก่เป็นสีม่วงอ่อน ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด จัดเป็นพรรณไม้กลางแจ้ง ที่ชอบความชุ่มชื้น ดินที่ปลูกจึงควรมีความชื้นให้มาก มีถิ่นกำเนิดและแพร่กระจายพันธุ์ในทวีปเอเชีย พบได้ตั้งแต่อินเดีย จีนตอนใต้ พม่า ลาว

เกาหลี เวียดนาม ญี่ปุ่น ส่วนในประเทศไทยพบได้ทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมักพบขึ้นตามที่ชุ่มชื้นหรือลุ่มน้ำขังบริเวณชายป่าดิบที่ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 1,000-1,800 เมตร

- **ใบผักปลานช้าง** ใบเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงสลับกันไปตามข้อต้น ลักษณะของใบเป็นรูปหอก ปลายใบแหลม โคนใบมนหรือเรียวแคบ ส่วนขอบใบเรียบ ใบมีขนาดกว้างประมาณ 0.5-1.5 นิ้ว และยาวประมาณ 1.5-4 นิ้ว แผ่นใบเป็นสีเขียว ผิวใบมีขนขึ้นปกคลุมทั้งสองด้าน หลังใบมีขนเล็กน้อย ส่วนท้องใบมีขนหนาสั้น ก้านใบเป็นกาบห่อหุ้มลำต้นซึ่งจะพองออกเป็นข้อ
- **ดอกผักปลานช้าง** ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่งหรือตรงส่วนของลำต้น ก้านช่อดอกมีขนขึ้นปกคลุมและยาวประมาณ 5-10 เซนติเมตร ช่อดอกมีดอกย่อยจำนวนมาก ดอกเป็นสีม่วงหรือสีชมพู กลีบดอกมี 3 กลีบ มีขนาดไม่เท่ากัน กลีบรองกลีบดอกเป็นสีเขียวมี 3 กลีบ ดอกมีเกสร 6 อัน ยื่นยาวพ้นออกมา มีขนอ่อนปกคลุมทั่วทั้งดอกออกดอกตลอดทั้งปี โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน
- **ผลผักปลานช้าง** ลักษณะของผลเป็นรูปยาวรีหรือรูปกลม ยาวได้ประมาณ 2.5 มิลลิเมตร แบ่งออกเป็น 2 ช่อง ในแต่ละช่องจะมีเมล็ดอยู่ 1 เมล็ด เมื่อแก่จะแตกออกผลจะแห้ง

สรรพคุณของผักปลานช้าง

- ทั้งต้นใช้ผสมกับสมุนไพรชนิดอื่นเพื่อใช้เป็นยาขับปัสสาวะสำหรับสตรีหลังการคลอดบุตรแล้ว (ทั้งต้น)
- น้ำคั้นจากต้นใช้หยอดตาแก้เจ็บตา (ต้น)

ข้อมูลทางเภสัชวิทยาของผักปลานช้าง

- สารออกฤทธิ์ที่พบ ได้แก่ โพรตีน แคลเซียม ธาตุเหล็ก ฟอสฟอรัส โพแทสเซียมและสารแอนโทไซยานินที่มีความเสถียรเป็นพิเศษ (Brouillard, 1981; Teh and Francis, 1988)

คำสำคัญ : ผักปลานช้าง

ที่มา : <https://medthai.com/>

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-07-10

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1709&code_db=610010&code_type=01